

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre K 300.— | Negyed évre K 75.—
Fél évre K 150.— | Egy hónap K 25.—

POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

DEBRECZEN, PIAC-UTCA 49.

TELEFONSZÁM: Kiadóhivatal és nyomda 18
Szerkesztőség — — 10 20

Teleky négy föltétele

1. A kenyér- és lisztellátás kielégítő rendezése — A királykérdés kikapcsolása — 3. Homogén kormánypárt — 4. Szakerek bevonása a kormányba

Budapest, dec. 7. A válság formái megoldása még késik, de mindenütt befejezett dolognak tekintik Teleky Pál gróf újabb miniszterelnökségét. Csak arról van szó, — mint beavatott helyről mondják — hogy míg azelőtt a dezignálás után következtek a miniszterelnök tárgyalásai, ezután a tárgyalások megelőzik a dezignálást.

A kormányzópárt intéző bizottságának köréből halljuk, hogy a dezignálandó miniszterelnök először megegyezik a pártok vezetőivel, ezután következik a dezignálás, végül az intéző bizottság ülése, melyen a dezignálandó miniszterelnök a bizottsággal együtt megszövegezi a megállapodásokat.

Teleky Pál gróf a következőkben ismertette álláspontját egy újságíró előtt:

— *Dezignálásról ma még szó sem lehet, hanem majd csak akkor, ha ennek ügye a pártnak kielégítően elő lesz készítve, ami pedig huszonegy órában belül nem történhetik meg.*

Teleky Pál gróf még a mai nap folyamán megbeszéléseket fog folytatni a pártvezérekkel, hogy milyen sorrendben, az még nincs megállapítva.

Azok a irányelvek, melyek Telekyt ezeknél a tárgyalásoknál, továbbá esetleges kormányvállalásában vezetik, a következő négy pontban foglalhatók össze:

1. A legfontosabb függő gazdasági kérdések kielégítő rendezése, közöttük a kenyérkérdés és a lisztellátás problémájának megoldása.

Itt két ellenkező álláspont viaskodik egymással, melyeknek áthidalása nélkül Teleky nem vállalkozik, de nem is vállalkozhatik senkisére.

2. A királykérdés, a deklaráció és a párthatározat kérdése.

Erre nézve Teleky Pál grófnak az az álláspontja, hogy deklarációra szükség nincs, párthatározattal pedig ilyen kérdéseket elintézni nem lehet. Ezért meg kell csinálni intézményesen azt, amit már ma meg lehet csinálni és elő kell készíteni azokat a problémákat, melyek a közel jövőben válhatnak aktuálissá.

3. A pártnak homogénebbé tétele.

Ez nem más, mint a kormányzópárt létszámának csökkentése. Minden szélsőséget ki kell szorítani a pártból. Ezen az operáción keresztül kell esni és mindenkit el kell távolítani a pártból, akinek nincs kellő guvernementális érzéke, akár temperamentumánál, akár világnézeti felfogásánál fogva. Általában ki kell küszöbölni a bontó és az

alkotó erőket. A pártnak a világ-felfogásban egységesnek kell lennie. A belülről ellenzékieskedőknek nyílt ellenzékbe kell menniük.

4. Nem kisebb fontosságú feltétele Telekynek: az egész alakulás komoly életképessége, szakerek bevonása a kormányba, a közgazdasági kérdésekben a szakszerűség előtérbe juttatása és az az ígéreket, hogy a közélet megmondott elemei, a reális értékek szöveghez jussanak, aminek megvalósítása egyúttal a forradalomtól való újabb eltávolodást és a konszolidációt jelenti.

Általában, ha Teleky Pál gróf vállalkozik, akkor egy pártprogram, mint a személyek kiválasztása meg fogna felelni épp úgy a külpolitikai helyzetnek, mint az ország sulyos belső helyzetének. Ha mindezekben Teleky biztosítottnak látja vállalkozásának sikerét, akkor megtörténik a dezignálás, de ha nem, akkor más, alkalmasabb ember következik, vagy következik a házfelosztás, esetleg más rendszabály.

A keresztényszociálisták

A keresztényszociálisták álláspontjáról illetékes helyről a következőket mondják:

A válság megoldásánál ragaszkodunk ahhoz, hogy kapcsolassék ki az egész királykérdés, mint amely jelenleg nem is aktuális. Ezt a kérdést nagyon gondosan és nagyon precízen kell előkészíteni, csak így óvhatjuk meg a nemzetgyűlést attól, hogy valami hevenyészett megoldás beláthatatlan bonyodalmakra ne vezessen.

Ami a személyi kérdést illeti, egyáltalában nem hisszük, hogy itt gördülne valami nehézség a kibontakozás útjába, de mindenestre vannak tárgyi érdekek, melyek személygaranciákhoz fűződnek.

Beniczky afférje Sréterekkel

Budapest, dec. 7. Politikai körökben nagy élénkséggel tárgyalták Beniczky Ödön újabb nyilatkozatát. Beniczky ma reggelre úgy nyilatkozott, hogy a hozzá intézett felhívás teljesen tárgytalan, kijelentései egyáltalában nem vonatkoznak Sréter honvédelmi miniszterre, sem Meskó, Dömötör és Kovács képviselőkre.

Kérdést intéztek Beniczky újabb nyilatkozatára vonatkozólag Dömötör és Meskó képviselőkhöz, akik kijelentették, hogy a megtámadott politikusok, akiknek sérelme együttes volt és eddig is együtt nyilatkoztak, a továbbiakban is egységesen kívánnak el-

A város elbocsátotta alakshivatalhusztisztviselőjét

Állásuk elhagyásával fenyegetőztek, ha Bognár Béla dr. osztályfőnök feltételeit nem teljesítik — A főispán és a városi tanács a tisztviselői renitencia ellen

Biró Jenőt, a népjóléti hivatal helyettes-igazgatóját a városi tanács legutóbb felhívta, hogy mivel a tanács nem látja egészségi állapotát olyannak, hogy hivatalát ne láthatná el, foglalja el haladéktalanul hivatalát. Biró Jenő a felhívásnak eleget téve, átvette hivatalát és különböző intézkedéseket tett.

Ezeket Bognár Béla dr., aki hónapok óta vezeti a lakáshivatal ügyeit, sérelmesnek találta magára nézve és fölkereste Csóka Sámuel polgármesterhelyettes főjegyzőt, aki azt mondta neki, hogy írásban forduljon a tanácshoz. Bognár Béla dr. erre beadványt intézett a városi tanácshoz, amelyben előadja, hogy Biró Jenő intézkedéseinek magát alávetni nem hajlandó és amennyiben a tanács megfelelő intézkedéseket nem tesz, megbízatásáról lemond.

Ezt a beadványt nyomon követte egy másik, amelyben a lakáshivatal előadói közlik a városi tanáccsal, hogy azonosílják magukat Bognár Bélaval és amennyiben Bognár Béla csütörtökön reggel 8 óráig újabb el nem foglalja hivatalát, ók 8 óra 10 perccor leleszik a tollat, a hivatalt elhagyják és kéri, hogy a napidíjakok jegyzékéből őket töröljék.

Miután eképen a lakáshivatal tisztviselői sztrájkjal fenyegetőzve léptek föl a városi tanácsnál Biró Jenővel szemben, megkérdeztük Biró Jenőt, hogy mi az oka a történeteknek és mire vezethető vissza a tisztviselők állásfoglalása. Biró Jenő a következő kijelentést tette:

— *Hivatalomat elfoglalva, nagy rendtelenséget találtam, amelynek véget velendő, több intézkedést tettem. A tisztviselők emiatt be akarják szüntetni a munkát.*

A városi tanács ma délben másfél óráig tartó rendkívüli ülésen foglalkozott a tisztviselők beadványa folytán előállott helyzettel. A tanácsülésen részt vett Huberth Ottó főispán is.

Vass Károly dr. előadó ismertette a beadványokat. Közölte, hogy Biró Jenő, a népjóléti és lakáshivatal helyettes igazgatója december 1-én szabadságáról visszatérve elfoglalta hivatalát és a hivatali személyzetet felhívással fordult. Ebben közli, hogy a lakáshivatalnál rendtelenségeket tapasztalt és ezért úgy rendelkezik, hogy az előadók az ügydarabokat aláírás végett Bognár Béla dr. osztályfőnöknek, ez pedig neki tartozik bemutatni. Bognár Béla dr. erre beadvánnyal fordult a városi tanácshoz, amelyben közli, hogy Biró Jenő az

egész hivatali adminisztrációt a kezébe vette, ami ellen nincs és nem is lehet kifogása, azonban Biró Jenő olyan további intézkedéseket is tett, amelyek az ügymenetet zavarják és amelyek szerint a rekvirálási ügyek érdemi elintézésébe is be kíván avatkozni. Kéri a tanácsot, hogy a lakáshivatalt függetlenítse a népjóléti hivataltól. Amennyiben sürgős intézkedés nem történik, állásáról lemond.

Ezt a beadványt követte Fischer Rudolf és társai lakáshivatali tisztviselők beadványa, amelyet fentebb már említettünk.

Csóka Sámuel polgármesterhelyettes fölveti a kérdést, mi a teendő egyrészt az elkülönést illetően, másrészt a tisztviselők szokatlan eljárásával szemben.

Vásáry István dr. tanácsnok rámutat arra, hogy az elvasztás csak szabályrendelet-módosítás és kormányjövahagyás útján eszközölhető, de semmi esetre sem egy ilyen fenyegetést tartalmazó beadvány alapján. A hatóságoknak végre arra a színvonalra kell emelkedniük, amely semmi más nem tekint, mint jogszabályt. Nem lehet tenni olyan excessusokat, hogy 10—20—30 napidíjas azt mondhasa, hogy én azt kívánom, hogy így és így történjék, vagy különben 8 óra 10 perccor leleszem a tollat. Amennyiben megállapítható, hogy itt hatóság elleni erőszak esete forog fent, meg kell tenni a bünvádi feljelentést. Mi lesz, ha az összes hivatalok előállanak, hogy addig, amíg Csóka Sámuel a főjegyző, nem dolgoznak.

Vásáry István dr. felszólalása után beható vita indult meg afelől, miként lehetne a hivatalfőnökség méregfogát kihuzni. Különböző ötletek merültek fel, de megvalósíthatónak egyik sem bizonyult. Megegyeztek a felszólalások abban, hogy a két hivatal lehetőleg el kell különíteni, de minden felszólaló, Huberth Ottó főispán és Debreczeni Barna dr. tb. főügyész is kifejezetten hangsúlyozták, hogy a tisztviselők beadványában használt hangot egy percig sem szabad tenni, illetve megtorlás nélkül hagyni.

A felszólalások során Vass Károly dr. tb. tanácsnok elmondta, hogy valaki járt nála délelőtt, akinek dolga lett volna a lakáshivatalban és elmondta, hogy ott a tisztviselők azzal fogadták, hogy *nem dolgozunk!*

Ez a közlés általános felháborodást keltett. Vásáry tanácsnok rámutatott arra, hogy menekültek, vagonlakók elhelyezéséről van szó, a haláltól kell megmennteni a menekültek gyermekeit.

Kozmáné gyermeke a vagonban már elpusztult és többi gyermekei is súlyos betegek — és akkor egy hivatal összeáll és kimondja, hogy beszünteti a munkát.

Huberth Ottó főispán, aki *veres ceruzával* huzta alá a tisztviselők beadványában a *munkabeszüntetésre* vonatkozó részt, kijelenti, hogy a tanácsnak el kell csapni az összes aláírókat. Csak az a kérdés, lehet-e őket pótolni.

Vásáry István dr. tanácsnok kijelenti, hogy százával lesznek a jelentkezők, jogvégeztet emberek, menekültek. De elrettentő példával kell szolgálni, amely lehetetlenné teszi az ilyen eset megismétlődését. El kell bocsátani Bognár Bélát is, mert ő is lemondott állásáról és mert ő miatta történt tulajdonképpen az egész eset. *Sem a forradalom, sem a kommunizmus idején nem történt meg ilyen eset és most, amikor a jogrend helyreállításának idejét éljük, akkor állanak elő ilyen fenyegetésekkel.* Ha Bognár lemondott, akkor sajnálattal tudomásul kell ezt venni, de *nem tűrhetők meg ma állapotok.*

Debreczeni Barna dr. th. főügyész szerint itt renitenciáról van szó, amelynek Bognár Béla is részese lemondása által.

Vásáry István dr. szerint 24 óra alatt beállítható az új személyzet, de még ha pár napi késedelem állana is be, a közre ez nem lehet olyan káros, mint a tisztviselői állásfoglalásának az el-türése.

Huberth Ottó főispán újlag leszögezi, hogy ezt a hangot és motort tünni nem lehet.

Vásáry István dr. annak előrebocsátásával, hogy a hivatalok szétválasztását a tisztviselők ügyével összekapcsolni nem szabad és ma ezt a kérdést tárgyalni sem lehet, indítványozza, hogy az összes aláírók és Bognár Béla dr. lemondását vegyék tudomásul és hívják fel a polgármestert, hogy még ma tegye közhírré, hogy a város 20 lehetőleg jogvégeztet napidijai keres körülből havi 1200 koronának megfelelő javadalmozással és a tisztviselői kedvezményekkel.

Felmerült az a kérdés, hogy azonnal el kell-e bocsátani a husz lakáshivatali tisztviselőt. Több felszólalás után az azonnali elbocsátás mellett döntöttek azzal, hogy az elbocsátottakat többé a város szolgálatába visszavenni nem lehet.

Csóka Sámuel polgármester-helyettes-főjegyző ezek után határozatilag kimondta, hogy Bognár Béla dr.-t és a beadványt aláíró 19 ideiglenes napidijast a város szolgálatából azonnal elbocsátja és meg ma közhírré teszi, hogy a város lehetőleg jogvégeztet, vagy érettségit tett napidijasokat keres a számvétség által pontosan előírandó fizetési feltételek mellett.

Mint értesülünk, a lakáshivatal működésének az új személyzet beállításáig sem kell szünetelnie, mert több előadó és tisztviselő nem írta alá a beadványt és ezek továbbra is helyükön maradvá, folytatják működésüket.

Női és leány felöltöket, szormearut legolcsóbb árban ajánl
Rózsa Áruház

Most érkeztek

a legfinomabb bel- és külföldi leányka, fiú és női

cipők,

valamint **luxuscipőkben** nagy választék. Jó ányosan beszereshető **Süsskind és Társa** cipőáruházában József kir. herceg-u. 2., a Vígsházszal szemben.

Konstantin király hazamegy Athénbe

Bécs, dec. 7. A *Neue Freie Presse* jelenti Hágából: A görögországi népszavazás, mely a legnagyobb rendben ment végbe, óriási többséget hozott Konstantin királynak. Pénteken vagy szombaton utazik el Konstantin király Athénbe, Triesztben száll egy görög hadihajóra.

Béke D'Annunzióval

Róma, dec. 7. Mint az *Epoca* jelenti, *d'Annunzio* feltételei a következők: A Quarnero kormányzóság elismerése, Veglia és Arbe szigetének kiürítése, továbbá Olaszország támogatása olyan irányban, hogy a Baross-kikötőt Fiumének ítéljék. A *Tribuna* szerint küszöbön áll a béke megoldása.

A szovjet jegyzéke Angliához

Berlin, dec. 7. Az orosz szovjet-kormányjegyzékben kérdezte meg az angol kormányt, válaszoljon határozottan arra a kérdésre: **hajlandó-e Szovjet-Oroszországgal kereskedelmi szerződést kötni és béketárgyalásokra lépni.** A moszkvai kormányban nincs kifogása az ellen, ha a béketárgyalásokat akár Londonban, akár valamely semleges helyen tartanák.

Karácsony előtt meglesz a lengyel-orosz béke

Varsó, dec. 7. (MTI.) *Joffe*, az orosz békeküldöttség vezetője, el-

fogadta *Sapieha* herceg lengyel külügyminiszternek azt a javaslatát, hogy a *béketárgyalásokat határidőhöz kössék.* *Joffe* kijelentette, hogy még a *karácsonyi ünnepek előtt tető alá akarja hozni a békét.* Kölcsönös bizalom gerjesztése céljából azt indítványozta, hogy a gazdasági összeköttetést azonnal kezdjék meg. Gazdasági téren a szovjetkormány kész bizonyos engedményeket tenni Lengyelországnak.

Az osztrák köztársasági elnökválasztás

Bécs, dec. 7. Az osztrák köztársaság törvényhozásának két alkotmányos testülete, a nemzeti tanács és a szövetségi tanács, együttesen mint szövetségi nemzetgyűlés holnap, szerdán fogja megválasztani az első szövetségi elnököt. Mind a három párt ragaszkodik a maga elnökségéhez, nem tudtak közös jelöltben meg egyezni, így tehát a holnap választáson a keresztényszocialisták *Hauser* praelátusra, a szociáldemokraták *Seitz*-re fognak szavazni.

VILÁGNYELVEK I
ROSE-nyelviskola
Széchenyi-utca 42

Hajdumegye póra Debrecen ellen a tavalyi gabonaszállítás miatt Izzalmas törvényszéki tárgyalás

Debrecen város és Hajdúvármegye póréban, melyet a megye indított a város ellen az oláh katonaság által rekvirált gabona után a hajdumegyei gazdáknak adandó kárpótlás fejében 410,000 korona megfizetése iránt indított, ma volt a tárgyalása a debreceni törvényszéken.

Török János dr. kir. ítélőtáblai bíró a tárgyalás megnyitása után kérdést intézett a felék képviselőihez, *Czeglédy Mihály* dr. vármegyei főügyészhez és *Misztly Károly* dr. városi aljegyzőhöz, hogy a belügyminiszter helyben hagyta-e a 410,000 koronára vonatkozó egyezséget. Kitént, hogy ilyen irányu felterjesztést egyik törvényhatóság sem tett.

Czeglédy Mihály dr. vármegyei főügyész a következőkben ismertette a tényállást: A megszálló oláh katonai parancsnokság Hajdúvármegyére és Debrecen városára 350 vagon gabonát vetett ki; ezt a beszállítandó mennyiséget később 505, majd 850 vagonra emelte. Erre nézve úgy állapodott meg a város és a megye, hogy az egész kontingenst Hajdúvármegye fogja beszállítani. Tekintve azonban, hogy az oláhok a gabona árát tulajdonosokra maximálták, a buzát 80, a gabonát 70, az árpát 60, a zabot pedig 55 koronában, a két törvényhatóság elhatározta, hogy a buzát 100, a többi terményt pedig 83 koronával fogja fizetni a gazdáknak. A két maximális ár közötti különbséget, amely összesen 1,085,000

koronára rugott, úgy akarták fedezni, hogy egy a megye, mint a város minden lakosra, még az ujszülötteket is beszámítva, fejé-
ként 4 korona 10 fillért vet ki. Debrecen város ebben 100,000 lakossal volt képviselve. Debrecent így 410,000 korona terheli.

Ezzel szemben *Misztly Károly* dr., városi aljegyző előadta, hogy Debrecen városnak feleslege nem volt s így az oláhok Debrecentől nem is rekvirálhattak. Az oláh parancsnokság ennél fogva pusztán Hajdúvármegyére vetett ki gabonát. 4 korona 10 fillér fejadó nem vonatkozhatott az oláhok által rekvirált gabonára, hanem igenis arra a 900 vagon terményre, amelyet Hajdúvármegye volt köteles a megállapodás szerint Debrecen városnak szállítani.

Czeglédy Mihály dr.: Ezt tagadom, a kontingens egyformán volt kivétel.

Ezután a tanukihallgatásokra tért át a bíróság.

Rásó István volt főispán elmondta, hogy az oláh megszállás alatt, abban az időben, amikor a rekvirálások történtek, a két törvényhatóság főispánja volt. Emlékszik rá, hogy az oláhok Debrecent és Hajdúvármegyét egy élelmezési körletté alakították s tervük az volt, hogy a rekvirált kontingenst mindkét törvényhatóságra kivetik. Debrecen város és Hajdúvármegye abban állapodtak meg, hogy a kivett gabonát egyedül Hajdúvármegye közönsége fogja beszállítani. Ő ezt az oláh katonai parancsnokság tudomására hozta, a parancsnokság hozzájárult a megállapodáshoz s így történt, hogy az egész kontingenst Hajdúvármegye közönségére vetette ki. A gabona ára közötti különbségre nézve úgy emlékszem, hogy amikor arról tárgyaltunk, adatok nem állottak rendelkezésünkre, ezért az értekezletet későbbre halasztottuk, de az újabb

értekezleten már nem voltam jelen.

Ami a Debrecen városnak beszállítandó 900 vagon búzát illeti, erről később értesültem. Már eleinte is volt szó arról, hogy feleslegünket átadjuk Debrecennek s így ez nem lepett meg. Az árkülönbözetnek 410,000 koronás, Debrecen város által fizetendő összege azonban az oláhoknak szállított gabonára vonatkozik. A tárgyalások alatt, amíg az oláhokkal való megállapodás megtörtént, a Debrecennek adandó gabonára nem tettünk semmiféle kötelező kijelentést. Én pusztán azért avatkoztam a tárgyalásokba, hogy mérsékeljem az oláhok étvágyát. Kétségkívül, ha más állásponton vagyok, Debrecenre is vetettek volna ki.

Csóka Sámuel polgármester-helyettes a következő tanu. Nem volt jelen minden tárgyaláson. Amikor ott volt, a kárpótlást kifejezetten a Debrecennek szállítandó 900 vagonra vonatkoztatták.

Pákozdy Sándor, Hajdúvármegye alispánja, megerősíti a *Czeglédy* főügyész által előadottakat s egy *Constantinescu* román kereskedelemügyi miniszterhez intézett felíratra nézve, amelyből *Misztly Károly* dr. szerint kitént, hogy a megye 900 vagon gabonát ígért a városnak, előadja, hogy azt pusztán szivességből írta alá. Csodálkozik, hogy ezt hozzák fel a vármegye ellen.

Misztly Károly dr.: Tekintetes Törvényszék, leszögezni kívánom, hogy a vármegye még ma sem szállította le a 900 vagon gabonát, noha az oláh kivonulás után a G. O. K.-nak nagy mennyiségeket szállít.

Pákozdy Sándor alispán: Szégyen, gyalázat, hogy az egyik magyar törvényhatóság oláh fegyverrel ment a másik ellen.

Misztly Károly dr.: Ma is elvenném erővel, ha olyan nagy szükség volna rá!

Miután az eddig kihallgatott tanukat vallomásukra megeskették, a bíróság *Magoss György* városi főügyészt hallgatta ki, aki elmondta, hogy az oláhok által követelt 505 vagonról és a Debrecennek szállítandó 900 vagonról egyszerre történt az egyezkedés.

A kárpótlást Debrecen csakis azért volt kész megadni, hogy a 900 vagon gabonával lehetőleg tegye ellátatlanjainak élelmezését. A kétféle szállítás szorosán össze volt kötve s a 410,000 korona kifizetésének feltétele a 900 vagon gabona leszállítása volt.

A bíróság, miután a tanut megeskette vallomására, a tárgyalást új bizonyítékok felvétele végett elhalasztotta.

DOLLÁRT
és más idegen pénzt legdrágábban veszek
SIMON GYÖRGY
Debrecen, Kossuth-utca 11.

Együnk
prágai pácolású gyógysonkát.
Kiténtő tormás kis pároskolbászt. Szerdán, szombaton kiténtő házi-hurkát, pácolt izletes paprikaszaloncát, mindennap friss virsli. Kapható:
Csigénél, Batthyány-utca.

Férfi fehérneműeket
készít
HERMAN
NÁNDOR és Tsa
Piac-utca 10. Előával szemben.

Fegyelmi ügyek, személyi kérdések

A közigazgatási bizottság ülése

Izgalmas hangulat előzte meg a közigazgatási bizottság hétfői ülését. A bizottság tagjai teljes számban felvonultak, nem voltak előzetes megbeszélések, néma csendben ült mindenki a helyén, de érezhető volt, hogy a levegő villamossággal telt és csak egy szikra kell a kirobbanáshoz. Robbanás nem történt, de a személyi kérdések villámai vígan cikkáztak anélkül, hogy a termékenyítő erő következtet volna rájuk.

Az ülés megnyitása előtt a bizottság tagjai hangosan elmondták a nemzeti hiszekegyet, majd az elnök Hubert Ottó főispán konstatació, hogy a bizottság minden tagja jelen van, kivéve Degenfeld József grófot, aki elmaradását nem igazolta. (A gróf három perccel az ülés megnyitása után megérkezett.)

A napirend fegyelmi ügyek tárgyalásával kezdődött. Magoss György dr. liszti főügyésznek az állásától való felfüggesztése ellen beadott felebbezését a belügyminiszter elutasította. A bizottság az iratokat kiadta a kiküldött vizsgálóbizottságnak.

Biró Jenő felebbezett a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálatot elrendelő végzés ellen, a bizottság a felebbezést elutasította.

Debreczeni Jenő, a világitási vállalat igazgatóját a főispán a fegyelmi vizsgálat elrendelésével egyidejűleg felfüggesztette állásától is. A belügyminiszter megállapította, hogy a főispán erre nem volt illetékes. A közigazgatási bizottság, azon az alapon, hogy Debreczeni Jenő ellen bírói eljárás van folyamatban, őt állásától felfüggesztette és fizetését egyharmadára korlátozta.

Keresztessy István felebbezése

Keresztessy István, a városi nyomda üzletvezetője ellen a főispán elrendelte a fegyelmi vizsgálatot, mert a főispán által alakított igazoló bizottság megállapította, hogy Keresztessy István saját nyilatkozata szerint a törvényszék által kommunista üzemek miatt elítélt Handler Gyulával szoros barátságot tartott fent, továbbá mert Simon János és Sterbinszky László szovjet-tagokat nem akadályozta meg abban, hogy a proletárdiktatura szerveivel szorosabb viszonyba lépjenek.

Keresztessy István felebbezett a végzés ellen. Elmondja felebbezésében, hogy ő a proletárdiktatura alatt is a régi rendszerhez ragaszkodott, még a direktórium számára sem nyomatott semmit, amit nem a tanács rendelt, sőt mereven elutasította Török Gábor felhívását, hogy a személyzetnek nagyobb összeget folyósítson. Ami Handler Gyulával való barátságát illeti, ez régi vadászbarátság volt, amihez a politikának semmi köze. Bizonyítja ezt az is, hogy Handler lázító falragaszokat küldött le a nyomdába, ő azonban ezeket előbb az ügyészségre küldte és csak Gergits Károly dr. főügyész helyettes cenzurázása után nyomatta ki. Emiatt Handler rájámadt, mire ő a legsúlyosabb kifejezésekkel illette Handlert. Simon és Sterbinszky a proletárdiktatura előtt távoztak a nyomdából, de politikai működésüket különben sem befolyásolhatta volna.

„Mért nem akadályozták meg a vádlók — kérde felebbezésében — a proletárdiktatura kitörését? — ez sokkal nagyobb cselekedet lett volna az ország érdekében, mint két ember megtérítése. De

a vádaskodók, mikor én küzdöttem a proletárdiktatura ellen és szervezem az ellenforradalmat, teljes üléseket tartottak, jegyzőkönyveket fabrikáltak és elküldték a direktóriumnak.

Itt a felebbezés lekötözi szövegét a debreceni járásbíró és törvényszék 1919 március 24-én délután tartott teljes ülésének jegyzőkönyvét, amelyről sok szó esett már a nyilvánosság előtt és amely szerint az elnök az átalakulásra hivatkozva felhívta társait, hogy az új helyzet felől a legőszintebben nyilatkozzanak: Öreg Béla dr., Huberth Ottó és mások egybehangzó felszólalása után Öreg Béla, Dávid István és Huberth Ottóból álló hármastól bizottság határozati javaslatot szövegeztet meg, amely szerint a teljes ülés kimondja, hogy a magyar tanácsköztársaság kormányzótanácsa által megállapított rendhez csatlakozik és mint a jogrend fenntartására alkotott szerv a rend fenntartására minden erejével törekszik.

A felebbezés Tervegy Tamásról azt írja, hogy a hátán cipelte a fehérmütét a vörös katonáknak (lásd Népakarat 1919 április 11-iki számát).

Komlóssy Dezsőről azt írja felebbezésében Keresztessy, hogy abban találta gyönyörűségét, hogy Handler Gyulát égre-földre dicserje és iránta bizalmát nyilvánítsa.

Kijelenti végül felebbezésében, hogy az ellene indított hajszát szóra se méltatná, ha olyan állapot lenne Magyarországon, mint a háború előtt. De ott, sajnos, nem tartunk. Ma egyik magyar a másikat, egyik keresztény a másik keresztényt ki szeretné üldözni, hogy a helyére ülhesse. Ma az „sicsek, vicsek» a haza megmentői, ők tanítanak hazafiságra. Kéri, hogy az eljárás megszüntetésével szolgáltsanak neki elégtételt.

Az előadó határozati javaslata úgy szövegezte, hogy a bizottság ne adjon helyt a felebbezésnek és egyben indítsa meg Keresztessy ellen a fegyelmi eljárást a felebbezés hangja és tartalma miatt is.

Gergits főügyész helyettes a bírák állásfoglalásáról

Gergits Károly dr. kir. főügyész helyettes a határozati javaslat-hoz hozzájárulva elmondja, hogy mikor már hírek voltak arról, hogy a budapesti rendőrség csatlakozott a nemzeti tanácshoz, két szöveget vittek hozzá cenzurára, az egyik Várnai Zseni ismert verse volt, a másik valami meghívó, amely délután 6 órára népgyűlést hív össze. Nem ismervén a helyi viszonyokat és embereket, véletlenül Pető Pált találta megkérdezni, akiről csak annyit tudott, hogy rendőrkapitány, Pető pedig azt mondta, hogy ez már túlhaladott dolog, a debreceni rendőrség is csatlakozott, egészen mindegy engedélyezi-e, vagy sem. Ezek után, mivel a vers Budapesten már szerte olvasható volt plakátokon, aláírta az engedélyt. Mikor ezt a nyomdában átadta, Dózsa György azt mondta neki, hogy a nyomdászok már türelmetlenek, mert a szöveget várják csak, hogy kiszedhessék.

Ami a debreceni bírák állásfog-

lalását illeti, ebben az ügyészség nem vett részt, de ő maga személyében tagja volt az igazoló bizottságnak és így módjában van a felebbezés állításával szembeállítani az igazoló bizottság határozatát. Eszerint az igazoló bizottság Huberth Ottót, Dávid Istvánt és Öreg Bélet igazoltnak mondta ki, mert a szocialista pártba való belépésük az akkori időkhöz való kényszerű alkalmazkodásnál egyebet nem jelent. A teljes ülés a három bírót tényleg kijelölte az átirat készítésére, abból az alaptól kiindulva, hogy az akkori kormányrendszer fogja az ország integritását megmenteni. Ezen irat készítésében azonban Huberth Ottó sem részt nem vett, sem alá nem írta. Az irat tartalma szerint a fennálló törvények és rend további fenntartására nyújt a bíróság segédkezet az akkor még polgári társadalmi alapon állónak vélt uralomnak: Mind a három bíró jóhiszemű tévedésben lévén, a bizottság őket igazoltnak találja.

Kun Béla dr. véleménye

Kun Béla dr. egyetemi tanár az elhangzottak után azt javasolja, hogy az elrendelt fegyelmi vizsgálat helybenhagyásával ne fogadják el az előadói javaslatnak azt a részét, amely a felebbezés hangja miatt is vizsgálatot rendel el. Mert a felebbezés egyrésze a kir. főügyész helyettes felszólalása szerint is megfelel a valóságnak. A beállítás kérdése egészen más. Lehet egy is felfogni, hogy nem lenne-e helyesebb elrendelni a vizsgálatot, hogy végre ezek a kérdések mindenkivel szemben tisztáztassanak.

Keresztessy bizonyos iratok kinyomását tényleg megtagadta, hiszen ha cenzura nélkül kinyomatta volna, akkor nem kerültek volna ily célból a főügyészhez. A bíróság üdvözlése is csakugyan megtörtént, hiszen ellenkező esetben nem kellett volna őket igazolni és ha a jegyzőkönyv nem úgy szövegezte, mint ahogy a felebbezés írja, akkor nem kellett volna az igazoló-bizottságnak azzal a kérdéssel foglalkoznia, hogy vajon Huberth Ottó jelenlegi főispán az irat elkészítésében részt vett-e vagy sem és belépett-e a szocialista pártba.

A felebbezés nem valami kedves és finom dolog, de amikor azt látjuk, hogy embereket, akik, mint a királyi főügyész helyettes is felolvasta, jóhiszeműen és az akkori viszonyok hatása alatt bizonyos állásfoglalásra voltak kénytelenek, ezen állásfoglalásuk miatt kiméltlenül támadnak, akkor legkevésbé sem csodálható, hogy egy nem olyan magas intelligenciájú ember, mint akinek részéről a támadásokat tapasztaljuk, egy kissé durvábban lép fel a maga védelmére érdekében. A vádlottnak legszentebb joga a maga védelmére bármit is felhozni és ezért vele szemben az erőteljesebb hang használatát úgy sérelmezni, mint azokkal szemben, akiknek saját érdekei nem fognak kockán, semmi esetre sem lehet helyes. Kéri tehát, hogy e miatt a fegyelmi eljárás mellőztessék.

Komlóssy Dezső — Handlerről

Komlóssy Dezső kijelenti, hogy „megrovási kalandja» abban áll, hogy egy közigazgatási bizottsági ülés után azt mondta, hogy Handler elnöklése kifogástalan volt, mert tény, hogy ennek a különben alacsonyrendű embernek magasabb intelligenciája volt. Gergits Károly kir. főügyész helyettes: Nem úgy fogja fel a helyzetet, mintha magát tisztázni akarná (Közbeiktatás: Termé-

szetesen). Igazolom, hogy érkezett hozzám cenzurára két irat és hogy a nyomdában Dózsa György azt mondta, kinyomták volna ugyis, de a szöveget várták. Az én állításom mellett tehát lehet igaza is Keresztessynek, nem is. A másik eset az, hogy a bírósági irat készítésében a főispán nem vett részt.

Kun Béla dr.: De tény, hogy jegyzőkönyv van!

Baltazár Dezső dr.: Bizony van!

Tervegy Tamás dr. kijelenti, hogy a felebbező tudva valótlanul állított róla, mert köztudomásu, hogy a házkutatás alkalmából volt kénytelen régi tiszti kardját és katonaruháját beszozáltatni.

Az elnök főispán ezután a vitát berekesztve, elrendelte a szavazást, amelynek eredményeként a bizottság 12 szóval 5 ellenében az előadói javaslatot fogadta el.

Szilágyi Imre fegyelmije

Tóth Emil dr. tanácsnok ismertette ezután Szilágyi Imre dr. zenedei óraadó tanár fegyelmi ügyét, amelyet az igazoló bizottság javaslata alapján elrendelt. A javaslat alapja egy névtelen feljelentés, továbbá a körletparancsnokság átirata, amely szerint Szilágyi Imre dr. ellen becsületes vizsgálat folyik bizonyos vádak miatt. A vádak arról szólnak, hogy Lefkoviits Vilmosnál felajánkozott, a Hajdúföld főszerkesztői minőségében ügyései beavalkozást követelt a nemzeti tanács elszámolásai ügyében ugyanakkor amikor ő maga sem volt igazolva a katonatanácsban kifejtett működése és felvett napidíjai tekintetében.

Kun Béla dr.: Jellemző!

Tóth Emil dr.: Mint a nemzeti tanács megbízottja közreműködött egyes intézkedések végrehajtásában, a proletárdiktatura alatt szocialista munkás- és nyilvános előadásokon résztvett és más súlyos vádak is vannak ellene. Szilágyi Imre dr. felebbezett a fegyelmi végzés ellen azzal, hogy be kellett volna várni a katonai becsületesügyi eljárás eredményét.

A bizottság a felebbezést elutasította, mivel a polgári eljárás teljesen független a katonai vizsgálatától.

A közigazgatási bizottság ezután a folyó ügyeket tárgyalta le.

TÖZSDEI MEGBÍZÁSOKAT,

idegen pénzek adás-vételét, gazdasági termények, vetőmagvak eladását, illetve vételét legcoulán-sabbban elintézi

FOHN DEZSŐ tőzsedebizomános

Budapest, VII. Murányi-utca 34. I. 12. Interurbán telefon: József 28—20.

Posztóárak,

finom gyapjuöltöny és télikabát kelmék valamint kosztümökre a legolcsóbban

RÓTH ADOLF-nál,

Plac-utca 77. szerezhetőek be.

Férfi bélelt és Antilop-keziűkötő

Sóriási raktár

Schön Sandornál DEBRECZEN, Plac-u. 14. Csapó-u. sarok

Bármily helyeggyessel ellátott bankjegyeket bevált

Farkas László

bank és tőzsedebizomános, Miklósi-utca 1. sz. Dollár, külföldi pénzek vétele. Jelzálogkölcsönök. Ingatlan vétel és eladás

LEGSZEBB KALAPOK
FRANK EDÉNÉLMerénylet a san-marcoi
hercegnő ellen

Szeged, dec. 7. A MTI. külön tudósítója jelenti:

San Marco hercegnőjét, Nákó Milévát a múlt héten, amint Lovrinból egy kirándulásból visszatért, szerb katonaruhás rablók meglátárlák. Az egyik rabló revolverrel szegzett a hercegnőre, a fegyver el is sült, de a hercegnő komornyikja a fegyver csövét még jókor félreütötte. Végre is a hercegnő lélekjelenléte és lovainak gyors futása révén szerencsésen megmenekült.

Elhagyott gyermekek
karácsonyfájaA debreceni Patronage
Egyesület felhívása

Ezer elhagyott gyermek halad az élet röögös útján s gyermeki szívök keseregve keresi a hiányzó családi otthon melegségét. Keresik az otthon, hol a közelgő újjászületés, a szeretet nagy ünnepén talán az ő számukra is kinyulad a békecsésze, szeretetet hirdető karácsonyfája gyertyalángja. De nincs otthon, nincs gondos édes anya, kinek keze elkészítse számukra az ünnepi kalácsot, nincsenek szerető szülők, akiknek kezeik felgyújtják számukra a szülei szeretet meleg-ségét hirdető karácsonyfája gyertyalángját.

Igen! a szülei szeretet melegségét nem ismerik, nem érzik ok, de bizton remélik, hogy Debreczen város nemesen érzi közönsége nem feledkezik meg róluk és mint a múltban, úgy most is juttat számukra abból a meleg szeretetből, amely szeretet karácsony estéjén a családi otthontokban honol.

A szeretet nagy ünnepén be kell teljesülni az ő szívök reményességének is. Fel kell gyújtani az ő számukra is a szeretet karácsonyfájának gyertyalángját, hadd lássák, hadd érezzék ok is, hogy nincsenek elhagyva, a társadalom szeretete őket is körülveszi, a társadalom az ő életüket is szeretetteljesen és figyelemmel kíséri.

Állítsuk fel számukra is a békecsészet, megértést, a boldogabb jövőndöt hirdető karácsonyfát. Úzzuk ki szívükből az elhagyottság keserű érzését, részesítsük őket a karácsonyfája gyertyalángjából szétugró szeretet melegségében, hogy ok is hadd örüljenek, ok is hadd emlékezzenek.

Ezer elhagyott gyermek szívének és lelkének nemesobítására állítja fel a Debreceni Patronage Egyesület a ref. főgimnázium tornacsarnokában és az állami gyermekmenhely nagy termében a szeretet karácsonyfáját. Ezer elhagyott gyermek részére osztja ki az ünnepi kalácsot s a szeretet adományait. Hadd érezzék ok is, hogy nincsenek elhagyva, mert ha a sors mostoha is volt hozzájuk, de a társadalom megértő szeretete igyekszik is pótolni azt, amit az élet nem adott meg számukra.

Ezer elhagyott gyermek sorsa tevékenységre serkenti lelküket s arra indít, pótoljuk nekik is a családi élet melegségét, tegyük emlékeztessék nekik is karácsony estéjét.

Hogy e nemes vállalkozásnak a Debreceni Patronage Egyesület megfelelő módon kifejezésre juttathassa, folkéri Debreczen város közönségét, hogy e városban lakó elhagyott gyermekek karácsonyfájára a kibocsátott gyűjtőleveken pénz és természetbeni adományait az Egyesület titkári hivatalához (Városi arvaszék Csapó-u. 19.) hivatalos órák alatt délelőtt 8-12-ig eljuttatni sziveskedjék. Az adományokat az Egyesület gyűjtő bizottsága hirtapilag nyugtázza s hivatalosan elszámolja. Természetbeni adományok elszállításáról az Egyesület készséggel gondoskodik.

Vegyetek menekült bélyegeket!!

Pelboncolták Weiss Annie tetemét

Heller Simonné és Heller Róbert
szembesítése

Budapest, dec. 7. Weiss Annie heltestének felboncolása meglőrtént. Az orvosok véleményüket írásban fogják beterjesztetni. Mindjárt a boncolás után Heller Simonné ügyvédje headványban kérte védené szabaddá helyezését.

A boncolásnál a kézen vágást, gyenge karcolást találtak, amely kevés vérvesztéssel járt. Weiss Annie halálát kétségtelenül fulladás okozta. A nyakizmok lerodulásából nem lehet arra következtetni, hogy külső erőszak történt volna. Azonban van egy nyom, a gége fölött talált hüvelyknyi nyomás és karcolás, amelyből esetleg büntényre lehet következtetni.

A rendőrség megvárja a boncolási jegyzőkönyveket és csak azután dönt, hogy a gyilkosság vádját fentartja-e, vagy sem. A csalásra vonatkozó vád teljes bizonyítást nyert már.

Tegnap este Heller Simonné és Heller Róbertet maga a detek-

tívönök újból kihallgatta. Heller Róbert bevallotta, hogy a bucsulevél tényleg hamisítvány, azonban arra vonatkozólag, hogy a levelet ki hamisította és hol az eredetije, nem adott felvilágosítást. Heller Simonné ismételtén kijelentette, hogy Weiss Annie üzleteiről nem tudott.

A kihallgatások külön-külön történtek, majd szembesítették az anyát fiával. Heller Simonné sirva mondta fiának, hogy ő az oka minden meghurcoltatásnak s kérte, valla be az igazat. Heller Róbert felugrott és hangosan kiáltva mondta:

— én férfi vagyok! Amit mondok, az igaz! Nem hazudom!

A szembesítés reggel 4 órakor ért véget. Valószínű, hogy még ma mindketőtöküket átkísérik az ügyészségre, ahol ügyvédek megfelelő kanció ellenében védenéiket szabaddá helyezését fogják kérni.

A világítás hiánya káros
az éjjeli közbiztonságra

Az éjjeli verekedések

Sághy Lajos rendőrőtanácsos, a debreceni államrendőrség vezetőjének november haváról szóló jelentése szerint az elmúlt hónapban 641 kihágási feljelentés érkezett, kétharmad részük jelentéktelen. A büntető iktatóba 1923 ügydarab érkezett, ezek közül 1174 darab idegen hatóságok megkeresése és 749 darab a debreceni bűnügy. Ebből 408 darab a lopás.

A közbiztonságot nagyon károsan befolyásolja, hogy az esti 10 óráig tartó nagyon gyöngye közvilágítás után teljes sötétség borítja a várost és így az éjjeli közbiztonsági szolgálat csaknem teljesen meg van hiúsítva.

A főtanácsos jelentésének ez a része alighanem arra a köztudomású tényre céloz, hogy míg eddig az utcai rendezvényektől megmentette a várost lakóinak józan gondolkodása, addig az utóbbi időben csaknem minden éjjel előfordul, hogy fiatal emberek csoportja megtamolja a sötétben hazafelé tartó magános embereket és összeveri.

A közvilágítás hiánya miatt nem könnyű ezeknek a garázdálkodóknak a felderítése, de remélhető, hogy a rendőrség fokozott ébersége eredményesen fogja utját állani az éjjeli verekedések tovább folytatásának.

Az alpostatiszt
másik áldozata

A tanító 300.000 koronája

Megirtuk tegnap, hogy a rendőrség letartóztatta Barát Imre szélhámost, aki Bárdi Sándor fővárosi hentesmester ellen tervezett zsarolási manővert. A rendőrség a nyomozást Barát multjának felderítésére is kiterjesztette és megállapította, hogy Barát nem volt postatiszt soha. Mint urasági inas hosszabb időt töltött Erdélyben, de közben sürün volt lakója a börtönöknek is. Ott izben büntették meg kisebb-nagyobb lopásokért.

A nyomozás során a rendőrség talált egy jelentős nyomot, amelyen elindulva, úgy vélte, hogy ki lehet nyomozni a szélhámos büntetését. Ugyanis az alpostatiszt lakásán talált egy táviratot,

amelyben Bakos Jenő Budapest-ről értesíti, hogy elindult Debrecenbe.

Ma az egyik debreceni szállóban megtalálta a rendőrség Bakost, aki, miután a helyzetet megértette, nem csekély meglepetésre kijelentette, hogy ő nem büntárs, hanem ellenkezőleg: áldozat. Bakos rákospalotai tanító és Baráttal Budapestben ismerkedett meg. Már akkor megegyezett vele, hogy szerez neki egy vagon kukoricát. Pár nap előtt kapott egy sürgönyt tőle, hogy a kukorica megvan s erre 300.000 koronával Debrecenbe jött, hogy a terményt átvegye.

Barát a szembesítés alkalmával bevallotta, hogy Bakost is lépre akarta csalni s el akarta venni tőle a százezreket. A pénzt feleségének és gyermekeinek küldte volna el, akik a megszállott Erdélyben a legnagyobb nyomorban élnek.

A teljes beismerésben lévő szélhámost a rendőrség tegnap átadta a kir. ügyészségnek.

Nem a kereskedelem
dragit

Ki az oka a húsárak emelkedésének?

Az állategészségügyi főfelügyelő novemberi jelentése szerint az állatvásárokon a felhajtás mérséklődött, az árak szilárdak, sőt a marha- és a sertésiparban emelkedtek is. Sovány sertést eladtak 125 koronáért kilónként, jövőre beállítani való südöket 134 koronáért, hizott sertést 114-118, kivételesen 120 koronáért kilónként. A szalonna kilója 140 koronáról 180 koronára, a zsír 110-160 koronáról 200 koronára emelkedett.

A husiparosok az aránytalan áremelkedések miatt a sertéske- reskedőkre irányítják a tájékoztatlan közönség figyelmét és ezeket okolják az áremelésért, a valóságban pedig a hentesek azok, akik drágábban fizetik az élő sertést, hogy a kereskedelem hátterbe szorításával nemcsak a fogyasztó közönséget, hanem a termelőt is kiuzsorazzák. A zsírozó árának 40-50 koronával történt emeléséért sem lehet a tisztességes kereskedelmet felelőssé tenni.

Fel kell tételteni a hatósági közvegyekről, hogy az igazi mozgató tényező a felismerésével egy a fogyasztó közönséget, mint a ter-

melőket a tulásba vitt uszora ellen meg fogják védeni.

A közigazgatási bizottság a jelentéssel foglalkozva elhatározta, hogy a jelentést hiteles másolatban átteszi az átvizsgáló bizottsághoz további eljárás végett.

HIREK.

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy Hazában,
Hiszek egy isteni örök
Igazságban,
Hiszek Magyarország
feltámadásában.

— Lapunk legközelebbi száma, a szerdai ünnep miatt, pénteken jelenik meg!

— Jobban van a német császárné. Amsterdami jelentés szerint a volt német császárné állapota némileg javult és bár a szívgyöngöseség nyugtalanítja is, ezidőszent nem fenyegeti életveszedelem. Erre vall, hogy Oszkár herceg, a braunschweigi herceg és Driander udvari lelkész el is utazott Dornból.

— A vasúti bérletjegyek árának újabb megállapításáról tárgyal az államvasutak igazgatósága. Értésülések szerint az új árak szorosan felül fogják mulni az eddigi árakat.

— Újabb rekompenzációs faajánlat. A kishirtokosok országos szövetsége ajánlatot tett a városnak cseh import tűzifa szállítására; készpénzletés esetén 3100 szokolért, rekompenzáció esetén 2500 szokolért vagononként. Heti 100 vagon fa átadását egy millió korona kötbérrel garantálják. A rekompenzáció tengeri lenne, amelynek mázsáját 800 koronáért és vagononként 2500 korona fuvardíjat fizetnének. A tengeri leszállítását szintén egy millió korona kötbérrel kellene garantálni.

— A szövö- és házipari szakosztály, mely a Burgondia-utcai ipariskolában tartja tanfolyamát és eddig is a legszebb eredményt érte el, szombaton d. u. 4 órakor választmányi ülést tartott, melyen megjelent Csanak Józsefné elnök, Koncz Aurélné, Balogh Istvánné alelnökök, Szele Györgyné, dr. Vásáry I. né, dr. Kovács F., Vásáry I., Balogh I., dr. Ecsedy István választmányi tagok. A választmány elhatározta, hogy az eddigi szűk keretek között mozgó szakcsoporthoz nagyobb arányú üzemen fejlesztési ki, mely képes legyen a tagok érdekeit hathatósan előmozdítani, a tagok kenderének feldolgozásával, nyersanyag beszerzésével és munkaalkalom megteremtésével. A tanfolyam naponta d. u. 2 órakor kezdődik. Akik dolgozni vagy dolgoztatni akarnak, szintén ott érdeklődhetnek.

— Szerb földosztás. Valamikor Magyarországon a gazdagság fogalmát Csekonics gróffal fejezték ki. A torontáli nábobnak 40.000 holdas birtoka volt a mérték, ezért verte képe a szegény ember a pezsgőző fiát. Mit képzelsz magadról, Csekonics vagy? Hogy a régi királyok főasztalnoka ezentul miből él meg, az nem a mi gondunk. Maradt neki nyilván másféle is valamije. Mert hogy a torontáli vagyonnak egyelőre vége. A Temesvároli működő Földbirtok Bizottság munkája vége felé közeledik. A nagybirtokosoknak, köztük Csekonics Endre grófnak, valamint a nagybirtokosok legfeljebb 200 hold földet hagytak meg. Temesben és Torontálban a művelhető terület 20 százalékát, összesen 280 ezer holdat osztottak ki.

— Frank Sándor céghez Piac-utca 42. sz. postzó szövet, selyem és kész női fehérnemű legfinomabb kivitelben nagy választékban érkezett.

Megfulladt egy kenyérdarabtól. Horváth Ferenc egy éves gyermek tegnap szüleinek Kut-utca 7. szám alatti lakásán fulladás következtében meghalt. A szerencsétlenül járt kis gyermek kenyeret evett és egy torkán akadt kenyérdarab okozta halálát.

Dinamó gépeket, kapcsoló táblát, villanyműszereket, mozgósínház berendezéseket eladok, veszek, vagy cserélek. Földvári Debreczeni I. Elektrotechnikai gyár Széchenyi-u. 55. Telefon: 168.

»Héra« kézimunkaüzlet, — fehérneműjavítóval — és **Kolóné** nyakkendő-terme Simonffy-utca 5.

Női felöltők, téli kabátok, valamint gyermek kabátok, ruhák, flanel pongyolák újabb fazonokban érkeztek **Frank Sándor** női felöltő áruházába, Piac-utca 42.

Kincses Kalendárium 1921. évre megjelent, ára kemény kötésben 34.50 K. Kapható: Hegedűs és Sándor irod. rt. könyvkereskedésében Debrecen, Piac-u. 34. szám.

Karácsonyra a legszebb nyakkendők, selyem zsebkendők és bokavédők **dus választékban** Frank Imre kalapüzletében.

Rövidesen megjelenik Hegedűs és Sándor rt. könyves boltjában Debrecenben a híres nevezetes, Basahalmán belül sarjadzott **Bugyi Sándor** debreceni talygás hét országra szóló Naptára az 1921-ik oláhgyűlölet esztendőre. Változatos, kacagató tartalma mindenkit meg fog lepni. Szerkeszti Simon István, aki ezt a törölmetszett alakot nem mint hülye figurát, hanem mint a hamisítatlan, tősgyökeres magyarság és magyarosság típusát mutatja be.

Téli kabátok, öltönyzövek kánellek, kendők, sapkák, férfi és női fehérneműek legnagyobb választékban kaphatók **Werner divatházban.**

Rózsavölgyi Karácsonyi Album 1920-21. évre megjelent. Tartalmaz: 6 Operette számot, 16 Kabaré és orfeum dall., 8 Magyar nótát és műdalt, 4 Tánccarabot. Ára K 80.50. Az 1919-20. albumból is kapható még néhány példány. Ára K 57.50. Kapható **Hegedűs és Sándor** r.-t. zeneműkereskedésében.

Posztó gyapjuszövetek és szabó kellékek megbízható bevásárlási helye **Feldheim Testvérek** posztó-áruházában Király-u. 4.

Üzleti könyvek minden nagyságban és kivitelben kaphatók. **Hegedűs és Sándor** irodalmi és nyomdai r.-t. papírnagykereskedésében. Nyomtatványok a legizlesebb kivitelben 24 óra alatt készülnek. Telefon 54.

Alakíttassa kalapjait Szell és Kósánál, Piac-u. 63, ahol a legújabb divat szerint gyorsan és pontosan elkészül.

Csonka Magyarország — nem ország, Egész Magyarország — mennyország!

DOLLÁRT
és más idegen pénzeket legmagasabb napi áron váltja be
GÓTSCH SÁNDOR
bankirodája DEBRECZEN,
Piac-u. 38. I. em. Főposta mellett.

A budapesti tőzsde
Budapest, dec. 6.

Az értéktőzsdén ma volt az el-látás napja, holnap szünet, holnapután fizetési nap, csupa olyan momentum, amely gyengítő hatással van a tőzsdére. Azonban ennek ellenére a tőzsde ma reggel viharos forgalom keretében, nagyon szilárd irányzattal nyílt meg, de ezt a szilárdságot a tőzsdeidő második felében nem tudta megtartani. Ekkor már a holnap szünet és az ellátás hatása kezdetét mutatkozni és a tőzsdeidő kezdetén jelentkező magas árfolyamokon sok realizálás, ennek következményeképpen pedig a magas árfolyamok gyenge lemorzsolódása állott

be. Zárlat felé ismét élénkebb forgalom közepette bizakodó, szilárd irányzat kerekedett felül. Árak:

Magyar hitel 2015-1985, Osztrák hitel 1180-1215, Jelzálogbank 550-35, Leszámitoló 805-810, Hazai bank 795-780, Angol-magyar 1065-45, Magyar-olasz 478-474, Keresk. bank 7200-7250, Ált. takarékn. 1130, Borsod-Misk. 4850-4900, Concordia 3900-700, Budapesti gőzm. 7100-6950, Gizella 2550-2475, Hungaria 3000-2950, Viktor. a 13,350-13,400, Bánya és kohó 5900-800, Drasche 5500-300, Salgó 8900-8950, Ganz-Danub. 25,800-25,100, Ganz-Vill. 5400-700, Rima 4250-4350, Schlick 1350-1300, Kóburg 4950-4850, Lipták 740-25, Brassói 5550-5400, Hazai fat. 7000-7400, Ált. fa 3350-3260, Nasici 18,250-18,400, Országos faterm. 2720-2680, Klotild 6400-700, Danica 8350-8450, Karton 2500-700, Papír 4450-4325, Izzó 4950-5025, Cukor 18600-18950, Lámpa 3800-700, Östermelő 1020-1050, Gummi 4750-4665, Telefon 4500-600, Adria 14800, Atlantica 9400-9250, Közúti 1820-50, Déli vasút 2540-2465-2600, Levante 8400 500, Allamvasut 5200-500, Trust 3180-3200.

A valutapiac volt ma a tőzsdei forgalom központja. A korona újabb zürichi éresésének hírére az összes valuták, jelentékenyen emelkedtek és a forgalom mindvégig igen nagyarányú volt. Árak:

Napoleon 1710-1790, Font 1915-1925, Dollár 536-585, Francia frank 33-34, Márka 758-765, Lira 19-19.35, Romanov 324-319, Lei 781-805, Sokol 635-659, Svájci frank 86-87.50, Kor.-dinár 1460-1470, Léva 660-675, Bécs 99-100, Lengyel márka 102-99-.

A zürichi devizák

Zürich, dec. 7. (Megnyitás.) Budapest 132 és fél, Bécs 187 és fél, Osztr. bélyegzett 125, Berlin 815, Newyork 645, Milano 2360, Prága 720, Zágráb 440, Varsó 110.

ROMÁN és VEGYES
lebélyegzésű bankjegyeket legdrágábban vásárol
RANKAI bankirodája
Debrecen, Kenyérpiac. (Hegedűs-ter 6.)
TELEFON: 209

SZÍNHÁZ.

»Az öldöklő tü« című idegfeszítő szkecsben játszik ma, szerdán délután és este utoljára Nick Winter, a világhírű francia filmművész; délután 3 órakor mérsékelt, este fél 7 órakor rendez helyárák mellett.

A színházi irodák jelentése.

Szerdán C) bérletben Bodán, Szalma, Rácz, Nádossy, Heltay, Egyed, Csolnakossy felléptével **Ezüst sirály.**

Csütörtökön A) bérletben Szentpéteri remek énekes vigjátéka »Tündérlak Magyarhonban« megy a Csokonai-színházban: Bodán, Szalma, Szigeti, Heltay, Székely és Utassy Ida játszó a főszerepeket. A heteg Csolnakossy szerepét László Gyula vette át. A darabban Kűstler Iren táncol.

Rakóczy-est a vagoniakok karácsonyára a Csokonai-színházban 1920 december hó 13 és 14 napjain. Hegedűs Pál altábornagy ur önmagyméltósága, Huberth Ottó és Szonjas Gusztáv főispán urak önmagyméltóságuk védnök-sége alatt rendezti Mikecz Gábor. Kezdeté este 6 órakor. Jegyek naponta délután 5 és 7 óra között a Bódogh cukrászdájában válthatók. Páholy már egyik előadásra sincs. Az első előadásra pedig földszinti ülőhelyek is már igen korlátolt számban kaphatók. Föntartott jegyek a mai napon még kiválthatók.

Életkirálynője, dráma négy felvonásban, ma utoljára mutatja be az Uránia.

A tizedik Symphonia. Abel Gaucenak, a kiváló francia rendezőnek neve az idén fogalommal vált a magyar mozikközönség előtt, a legújabb nagyszabású filmjét a tizedik sym-

phoniát ma utoljára mutatja be az Apolló. A párisi Comedie francaise színésznőnek játéka mesteri. Előadások 5 és 7 órakor. Jegyelővétel.

Monte Christo negyedik befejező részét csütörtökön mutatja be az Uránia. Előadások 5 és 7 órakor. — Jegyelővétel.

A névtelen vár második befejező részét csütörtökön mutatja be az Apolló 5 és 7 órakor. Jegyelővétel.

Lengyelvér Eschthrut Natália világhírű regényét mutatja be csütörtökön az Arany Bika mozi. A film a Star-filmgyár remeke. A főszerepeket Bojda Juci és Petrovich Szevitiszlav játsszák. Jegyelővétel csütörtök délelőtt 10-12-ig.

200.000-nél több menekültől kell gondoskodni. Minden fillér áldás. Vegyetek menekült-bélyeget!

Csecsemők
egészségének megóvására legjobb a
Diana csecsemő (Baby)-krém
Diana csecsemő (Baby)-hintőpor
Diana csecsemő (Baby)-szappan
Mindenütt kapható.
Gyártja a Diana Kereskedelmi R.-T.
Budapest, V., Nádor-utca 30.

Csokoládé Cacao
Dessertek Tea
Likőrök Rum

mindenféle csemege és felvágottak a legolcsóbb árban beszerezhetők

Burg Sámuel
fűszer és csemege üzletében,
Csokonai-színházzal szemben

Buroshordókat veszünk!
Újat és használtat minden nagyságban és mennyiségben. Ajánlatoknál a legolcsóbb árak megjelölését kérjük:
Gärtner Simon és fia
Budapest, VII., Bohány-utca 71.

Fűszer, gyarmat
és mindennemű
italárunkban
legelőnyösebb beszerzési forrás
GYÉMÁNT GÉZA és TÁRSA
fűszernagykereskedőknek,
Piac-u. 58. Telefon 13-07.

Most jelent meg!
ANDRÁSSY GYULA gróf
Diplomácia
és
Világháboru
című könyve.
Ára 103K50.
ADY ENDRE
Az új Hellász
Amateur kiadás. Ára 184 K
Kaphatók
HEGEDÜS és SÁNDOR
irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkereskedésében.

Aranyat, ezüstöt, briliánsat a legmagasabb árban veszek
POLLÁK
ékszerész Piac-utca 79.

Kováry és Altman
szűcsök,
Piac-utca 42. az udvarban, ahol mindentféle szörme dolgok átalakítását és javítását a legújabb divat szerint pontosan eszközlik.

Zsirt
teljesen pótló elsőrendű
ételolaj
kapható
ULLMANN SALAMON
Kereskedelmi R.-T.
fűszer- és csemegeosztályán, Piac-utca 69. sz., Vármegyeházzal szemben.

Óra- és óbszerjavító műhely
Hunyadi-utca 12. sz.
8 nap alatt mindenféle javítást jótállás mellett elkészítik
KOHN MÓR.

SKABOFORM-
KERŐCS ÚJRÓL KAPHATÓ!
Leghamarabb megszűnteti: **SKABOFORMPUDER** a korona.
Kapható minden gyógyszer-**TÜRÖK J.** gyógyszertárban. — Főraktár: Budapeston Király-u. 12.

Östremoják a hölgyeket!
Támadják az urakat!
Mindenki csak azt szeretné tudni, melyik az a cég, amely oly szépen
mos . . . vasal tisztít . . . fest
sőt szörmet és bört.
Nos én megugom. E cég a
„KÖZPONTI“
kelmofestő és vegyirtető intézet Varga-u. 1.
Minden 8 nap alatt készül el!

Minden kereskedőnek nélkülözhetetlen
a fényüzési forgalmi adóról szóló törvény által előírt
Fényüzési arccikkek raktárkönyve
a végrehajtási utasítás alapján a gyakorlati szükséglet céljaira szerkesztve megjelent kiadásunkban bekötve, számozva, finom papírosan. A rendelet értelmében minden kereskedő 1920 december 1-ig ilyen raktárkönyvet köteles beszerezni és vezetni. Kapható 50 lap tartalommal 120 K-ért, 100 lap tartalommal 180 K-ért
Hegedűs és Sándor
irodalmi és nyomdai részvénytársaságnál.

Mész, cement,
Építkezési anyagok,
Kátránylemez,
Gép- és hengerolajok

Kocsikenőcs,
Acetylen-
lámpák,
karbid.

Műszaki és Kereskedelmi Társaság
MIKLÓS ÉS HERMANN
Debreczen, Hunyadi-utca 17.

Könyvtárakat

és egyes műveket is
legmagasabb áron
vásárol

Aczél Henrik

modern antiquáriuma
Első Takarékpalota

Kívánatra házhoz me-
gyek megtekinteni.

ÁRPA- KÁSA

minden sortímban kapható

Adorján Jenő és Tsa

fűszer- és gyarmatárú nagykereskedő cégnek,
Debreczen, Piac-utca 83. az udvarban.

Textilárúk!

Készleten behozatal! Alkalmi vétel
barchet és flanelokban
Állandó nagy raktár.
Legelőőbb bevásárlási forrás!
Amerikai Ruha Áruház
Budapest, VII. Király-utca 15.

**Brillánsért, Aranyért
Ezüstért**
bámulatos árat fizetünk

Braun A. és Tsa

ékszerkészítők
**Piac-u. 28. Passag
a Gambrinus mellett.**

'TURUL' Ingatlanforgalmi Iroda

Debreczen, Szent Anna-u. 29. I. ajtó. Telefon 178.

Elkeltek a következő házak:

1. Nyil-utca 107. szám alatti ház
2. Csillag-u. 41. szám alatti ház
3. István-út 33. szám alatti ház
4. Eötvös-u. 27. szám alatti ház

Eladó házak:

1. Burgondia-utcai részen modern ház 4 rendbeli (17 szobából álló) lakással; parquet, fürdőszobák, villany, vízvezeték! Ára 680.000 korona.
2. Kaban a piacon jóforgalmu vendéglővel, (nagyteremmel el látva) szállodával eladó ház. Ára 220.000 korona.
3. Keresünk egy január 1-ére beköltözhető lakást (1 szoba-konyha) 10.000 korona lelépést fizetünk.

Pelvitágostárs ad az iroda délelőtt 9—12-ig és délután 3—5-ig.

Nyomatott Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvnyomdájában, Piac-utca 49.

Férfi és fiu szőrme sapkák

és szövet
megrendelésre 24 órán belül
készülnek

SAPKAGYÁRTÁSI VÁLLALAT
Szechenyi-utca 19. szám, Debreczen.

Fűszer és gyarmatárú nagykereskedésének

dusan sortírozott raktárát
ajánlja n. b. vevői figyel-
mébe jutányos árák és
pontos kiszolgálás mellett

ULLMANN SALAMON

Kereskedelmi Részvénytársaság
Piac-utcai 69.
Vármegyházával szemben.

Vadbőröket

veszek legmagasabb áron,
u. m. róka, nyul, görény,
vidra stb.

ADLER szücsmester,
Szechenyi-utca 40. szám.

ÉDES NEMES PAPER 128% zsirszóda,

Japán rizs, bors, KOCSI-
KENŐCS és mindenféle fűszer-
és gyarmatárú legjutányosabb
árakban beszerezhetők

Friedmann és Asztalos

fűszernagykereskedőnél
Szechenyi-utca 6. szám.

Dr. Baltazár Dezső

„A próbáltatások idejéből“

című könyve most
00 jelent meg 00
Ára 120 K és a felár.

Kapható
Hegedűs és Sándor r.-t.
könyvkereskedésben.

APRÓ HIRDETÉSEK

VÉTEL.

Aranyat
ezüstöt, briliánsokat
legmagasabb áron ve-
szek **Schiffmann** ék-
szerész, Piac-utca 67.

Ólmos.

Ólmosöveket, ólmosdél-
nyeket és más ólmosból
készült ócska tárgyakat
magas áron veszünk —
Cím a kiadóhivatalban.

Előrendő üztát
egészibb mennyiségbe
veszünk Aranylatot kér-
jük lapunk kiadóhivata-
lába beadni.

ELADÁS.

Eladó
új és használt butorok a
legszebb kivitteltől a leg-
olcsóbbig. József királyi
herceg-utca 20.

Hencserek,
plüss diványok, Schöberl-
ágyak készen kaphatók
Debreczenszky kárpitos-
nál. Hallköz 8. Diványok-
ból modern hencsereket
jutányosan készítek.

Nagyváradon
levő levő 4500 lei eladó.
Cím a kiadóban.

Kitűnő minőségű
gyapjú leány- és fiu-
szettetek nagy választék-
ban kaphatók **Dr.
Hegedűsné Gyermek-
divatházában** Simonffy-
utca 2. szám alatt.

12 személyes
teljes ezüst evő kész-
let eladó. Cím a kiadó-
hivatalban.

25 méter barchet
(félpapír) jutányos áron
eladó. Cím a kiadóban.

Pénztárca
National teljesen jókar-
ban 99-es szám eladó.
Cím a kiadóhivatalban.

Két pár
alig használt 42-es fekete
férfi cipő eladó. Rákóczy
utca 53.

Gyermekkosci
teljesen jó állapotban
gummi kerekű, ülő és
fekvő eladó Piac-utca 34.
III. em., 14. ajtó.

Tiszta
egész ives makulatura
papír (ujság) kapható
lapunk nyomdájában.

Sárcipő
alig használt, 44-es lábra
eladó. Cím a kiadóban.

Elegáns
női cilinderek 500
koronáért és fekete tül
estélyi kalap 500 kor-
onáért. Simonffy-ut 17.

Hálószobák,
ebédlők, diványok, olesó
festett butorok eladók.
Simonffy-utca 6.

KBRESLET.

Aranyat,
mindenféle ezüstöt, bril-
liantot, gyöngyöt vesz
Steiner Mihály, Hatvan-
utca 2. szám, I. emelet.

Könyvkötő tanuló
és egy tanuló leány a
Hegedűs és Sándor r.-t.
könyvkötészetébe fizetés-
sel felvétetik. Piac-u. 49.

Negyedmillió
koronát keresek kölcsön,
magas kamatra, nagy-
értékű, tehermentes in-
gatlan biztosíték mellett.
Cím a kiadóban.

Egy
segéd és tanuló felvéte-
tik Leitner és Römer
rövidírá nagykereskedé-
sében Hatvan-utca 2.

Tanuló fiu
felvétetik Moskovits Jö-
zsef szabónál Hatvan-
utca 5.

VEGYES.

Harisnyafejlesztés
3 párból 2 párt, ugyas-
tén trikóból harisnyát
olcsón, pontosan készí-
tek. Kossuth-utca 56.

Mérlegképes
könyvelő órai könyve-
lést elvállal. Megkeresé-
sek „Délutáni órákban“
jellegre kiadókba külden-
dők.

Jó
házi koszt kapható. Cím
a kiadóban.

Ingyen vihet akárki
salakot (slaggot) Piac-u.
34. számú háztól.

Házmeszert
keresek, ki azonnal el-
foglalhatja állását. Jelent-
kezhetni Bundi-utca 16.

Oszták-magyar bank.

1920 december 18-án, szombaton délelőtt 11 órakor a bécsi
„Konzerthaus“ központi termében (III., Lothringerstrasse 20.)

az oszták-magyar bank közgyűlésének rendkívüli ülése

tartatik meg.

A közgyűlés ezen rendkívüli ülésében a bankalapszabályok 14. cikke értelmében csak azon részvényesek vehetnek részt, kik a közgyűlésnek ez évi rendes ülésében is részt venni jogosítva lettek volna. A közgyűlés azon tagjai, kik 1919 november 30-á óta részvényeiket felvették és még újból le nem tették, ezennel felkéretnek, hogy azokat a közgyűlés rendkívüli ülésében való részvétel végett a részvények folytonos birtoklásának igazolása céljából legkésőbb 1920 december 10-ig a bank bécsi letéti osztályánál vagy a budapesti főintézetnél vagy a bank fiókintézetének egyikénél újlag letegyék.

A napirend és a belépi jegyek a rendkívüli közgyűlés tagjainak idejekorán meg fognak küldetni.

Bécs, 1920. évi december hó 1-én. OSZTRÁK-MAGYAR BANK.

Spitzmüller,
kormányzó.

Josipovich, Rapp,
főtanácsos. vezértitkár.

(Utánnomás nem díjazatik.)

MAGA HAMIS

BENEDIKT JENŐ ékszerész,
Verbőczy-utca 2. szám. (Iparkamara-épület)

fogakat, briliáns,
aranyat, ezüstöt a
legmagasabb napi
áron adhat el. —
Ékszerék, órák nagy
választékban. — Első-
rendű saját javító-
műhely. — Ugyanott
Griltsch régiségkereskedő.

Karácsonyi ajándéknak

legalkalmasabb gyönyörű
szvetterek,
egész linom szövetrohák,
14—15 éves leányoknak is,
flanell ruhák, keztük, ka-
máslék, kötények, harisnyák,
cipők és mindenféle csecsemő-
holmik a legszebb választékban

Dr. HEGEDŰSNÉ

Gyermek-divatházában,
Simonffy-utca 2. szám.

OLAJMALOM.

Mindenemű olajosmagvak
feldolgozását előnyös feltételek
mellett elvállalja a
**Hajdumegyei Vasöntőde és Gép-
gyár Olajmalma**
Ujvárosi-u. 5. (Gaspátház mellett.)
Telefon: 14—01.

Felelős szerkesztő:
Dr. HEGEDŰS LORÁNT.

Kiadó:
HEGEDŰS ÉS SÁNDOR
irodalmi és nyomdai részv.-társ.